

STUDENTEN VOLGEN BOUW NIEUWE ZEUGENSTAL

De laatstejaars van de richting TSO en BSO Landbouw van VABI Roeselare volgden de afgelopen maanden de bouw van een nieuwe zeugenstal voor 300 zeugen bij Tom en Mieke Forret-Vanacker in Oostnieuwkerke. – *Brecht Goethals, VABI Roeselare*

FAMILIE FORRET-VANACKER

Leeftijd: Tom Forret (34 jaar) en Mieke Vanacker (27 jaar)
 Gemeente: Oostnieuwkerke
 Specialisatie: varkensbedrijf met 300 zeugen en 10 ha industriegroenten

Bij de bouw van een stal kan je veel geld uitsparen door werkzaamheden zelf uit te voeren.

In Oostnieuwkerke, nabij Roeselare, baten Tom Forret en Mieke Vanacker een varkensbedrijf uit met een tiental ha industriegroenten. Tot voor kort had het bedrijf een 130-tal zeugen met afmest op het bedrijf. Het aantal zeugen wordt nu uitgebreid naar 300, de overtollige biggen worden voorlopig verkocht. Er wordt een worpindex van ongeveer 2,4 en een productiegetal van 28 gerealiseerd. Tom en Mieke werken allebei voltijds op het bedrijf. In de drukke plant- en oogstperiode van de groenten komen de ouders helpen. Er wordt prei (3 ha) zowel als bloemkool (3 ha) in eerste en tweede vrucht, bleekselder, spinazie en bonen geteeld. Daarnaast bevat het teeltplan ook nog aardappelen (2 ha) en korrelmaïs (6 ha).

Tom en Mieke hebben 2 kindjes. Lore is 2,5 jaar, ze kreeg in september een broertje, Sander. Tom is oud-leerling van het VABI, de studenten waren dus zeker welkom voor een bezoekje aan de nieuwe stal.

Nieuwe stal met aandacht voor energie

De nieuwe zeugenstal is nu bijna klaar voor gebruik. Hij bestaat uit 2 kappen, die met elkaar in verbinding staan via de centrale gang. In de linkerkant bevinden zich de dek- en drachtafdeling; rechts de biggenbatterijen, de nursery, de kraamhokken en het sanitaire gedeelte, met een stationaire hogedrukreiniger en verwarmingsinstallatie op hout. "Rekening houdend met de totale investering van de verwarmingsketel, is bij de huidige energieprijzen een verwarmingsinstallatie met hout een goedkope optie", vindt Tom. "Houtketels hebben een hoog rendement en zijn zuinig

in verbruik. Door de verwarmingsinstallatie aan te vullen met een houtketel, verlagen we de stookkosten aanzienlijk en zal ik de investering op korte tijd terugverdienen.”

De lucht wordt door een biologische luchtwasser gezuiverd. Het luchtkanaal loopt dwars door de beide kappen heen. “Ik verkies een chemische luchtwasser boven een biologische. Maar om een milieuvergunning te krijgen voor deze nieuwe stal moest er toch nog een biologische luchtwasser komen, ook al was er al een chemische luchtwasser aanwezig op ons bedrijf.”

.....
De nieuwe zeugenstal bestaat uit 2 kappen die met elkaar in verbinding staan via een centrale gang.
.....

Dek- en drachtstal

In het vierwekensysteem worden de biggen gespeend op een leeftijd van 3 weken. De 300 zeugen worden verdeeld in 5 groepen van telkens ongeveer 60 zeugen. Een aantal voordelen van het vierwekensysteem zijn efficiënter werken, een goede arbeidsplanning, een maximaal gebruik van dure kraamhokken en je bekomt uniforme tomen waardoor de mogelijkheid bestaat om biggen te verleggen.

In de dekstal is plaats voor 140 zeugen. Tom opteerde voor 2 x 70 zeugenplaatsen. Dat is uiteraard duurder dan een dekstal met wachtruimte, maar het werkgemak primeerde bij zijn keuze. Omdat in de dekafdeling meer dan 100 lux licht wordt aangera-

den, worden er boven de zeugen extra tl-lampen gehangen. Aan de kopkant van de zeug komt er geen dichte hokafsluiting. Wel horizontale buizen, zodat de zeug een goed contact kan maken met de beer, die in de gang ervoor los kan lopen. Per 5 zeugen kan een hekje dicht- of opengedaan worden om de beer te sturen. Rust is essentieel voor een probleemloze stareflex van de zeug. Verder is hygiëne een vereiste om baarmoederinfecties te voorkomen. Daarvoor zal de dekstal regelmatig gereinigd worden. Het all-in/all-outsysteem is hiervoor gunstig. Regelmatige mestverwijdering, via de openstaande roosterspleet achter de zeug, helpt de vulva en het geslachtsapparaat van de zeugen zuiver te houden.

In de drachtstal zal plaats zijn voor 180 zeugen. Het zijn voederligboxen met uitloop, gebouwd volgens de nieuwe normen voor groepshuisvesting van zeugen. De zeugen worden gehouden in stabiele groepen. Dit systeem lijkt het best op de tot nu toe vertrouwde en algemeen toegepaste individuele huisvesting in voederligboxen. De dieren worden in groep gevoederd.

Biggenbatterijen en aparte nursery

De afscheiding tussen de biggenhokken is van kunststof, waardoor ze zeer gemakkelijk te reinigen en dus veel hygiënischer is. De voederbakken worden in de afscheiding tussen de hokken gemonteerd. Tom opteerde voor 2 soorten voederbakken, namelijk een voederkom van Roxell en een rechthoekige voederbak van Devos. Beide systemen hebben bovenaan een trechtervormige voorraadbak, met regelbare doorvalsnelheid. De voederbak van Devos heeft als voordeel dat kleinere biggen er gemakkelijker aan kunnen eten. Oudere biggen eten dan weer liever aan de Roxellvoederkom.

De nursery is een kleine afdeling waarin de lichte biggen na het spenen, of de overtollige biggen, worden opgekweekt. De afdeling heeft een pvc-rooster, met daaronder een mestpan. Deze mestpan beperkt de koude lucht vanuit de mengmestkelder naar de biggen. Om de mestpannen te legen, wordt een stop verwijderd, zodat de mest naar de onderliggende kelder kan stromen. Iedereen is het erover eens dat een goede verlegstrategie de uitval voor spenen beperkt. Maar heel wat varkenshouders hebben ondervonden dat de theorie mooi is, terwijl de praktijk vaak niet zo eenvoudig is. Op hoogproductieve bedrijven zijn er dikwijls veel pleegzeugen nodig. Bovendien wordt een (duur) kraamhok langer bezet, sommige zeugen hebben een langere cycluseduur of het all-in/all-out-principe komt in het gedrang. In een meerwekensysteem wordt het nog moeilijker om voldoende geschikte pleegzeugen te vinden. Daarom worden zeugen die tussen de groepen in bronstig worden wel al eens geïnsemineerd. Deze pleegzeugen werpen dan in de reservekraamafdeling. Strikt genomen verliest men dan een belangrijk voordeel van het meerwekensysteem. Aan het verleggen van biggen kleven dus wel wat negatieve aspecten.

De kraamhokken

Tom koos in de kraamafdeling balanskooien van de firma Nooyen. “De zeug ligt op een platform, dat via perslucht op en neer kan bewegen. Als de zeug rechtstaat, gaat ze omhoog; wanneer ze neerligt, zakt de balanskooi, zodat de biggen melk kunnen drinken. Dit systeem beperkt doodliggers tot een minimum.” Er is vloerverwarming voor de biggen.

Kwaliteit afleveren

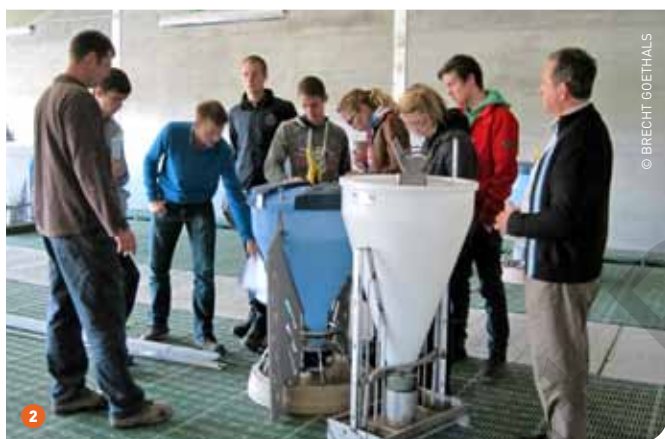
De stal werd gebouwd door Vandaele Construct – Phimonta uit Poelkapelle. Philip Vandaele startte in 1994 als eenmanszaak, hoofdzakelijk in de agrarische sector. In geen 20 jaar heeft hij een uitstekende reputatie uitgebouwd op het gebied van

1 Philip Vandaele legt uit waarom een ‘slag’ in de betonpanelen een voordeel is. 2 Een speciaal voorgevormd metalen stuk, bevestigd onder de golfplaten, sluit de toegang voor ongedierte af.

stallenbouw. Hij is ook al meerdere jaren actief in de industrie- bouw. Op dit ogenblik werken er ongeveer 40 personen, waarvan er 12 administratie doen.

Het uitgebreide machinepark – met onder meer 3 montage- kranen – laat toe om alle werkzaamheden in eigen beheer te doen. Er wordt zeer weinig werk uitgegeven in onderaanneming. Philip Vandaele is ervan overtuigd dat op alle werven eenzelfde manier van werken moet worden nagestreefd om een goede

1 Tom toont tijdens het bezoek van de studenten hoe de sturing van de ventilatie en de voederlijnen werkt. **2** In de biggenbatterij komen 2 types voederbakken, beide met voor- en nadelen.

kwaliteit te kunnen waarborgen. “Kwaliteit afleveren, is een streefdoel dat we zeer hoog in het vaandel dragen. Een simpel maar zeer praktisch voorbeeld zijn de lichtdoorlatende golfplaten. Omdat we enkel platen gebruiken waarvan beide zijden dichtgeseald zijn, komt er geen stof tussen en de lichtdoorlaatbaarheid blijft als nieuw. Een tweede praktisch en belangrijk voorbeeld is het ongediertevrij bouwen en houden van stallen. In eerste instantie wordt ervoor gezorgd dat het ongedierte niet binnen geraakt, door een speciaal gevormd metalen stuk onder de golfplaten te bevestigen. Vervolgens wordt het verblijf voor ongedierte onaangenaam gemaakt, door de isolatie niet tegen de gording aan te brengen. Zo blijft er een vorm van luchtcirculatie, waardoor ongedierte daar niet zal verblijven. Een derde voorbeeld is het uitwerken van een ‘slag’ in de betonpanelen waar vensters en deuren moeten komen. Bij vensters zal er dan nooit regenwater langs de binnenkant van de muur stromen en deuren zijn hierdoor veel sterker bevestigd aan de muur. Het voorkomt dat deuren losgetrokken worden als 2 dieren tegel- kertijd door de deuropening willen.

Deze simpele aandachtspunten kunnen het werk van de landbouwer in de stal zeer lang aangenaam maken.” ■